

**Aanvullend bureau- en
booronderzoek Oppenhuizerweg
te Sneek,
gemeente Súdwest-Fryslân (FR)**

Infra

Milieu

Archeologie

Geo-ICT & Geo-Info

**Aanvullend bureau- en
booronderzoek Oppenhuizerweg
te Sneek,
gemeente Súdwest-Fryslân (FR)**

opdrachtgever	Bouwfonds Ontwikkeling B.V.
datum	2 juli 2014
projectleider	mevrouw E. Schrijer
projectnummer	93110714
status	concept
ISSN-nummer	1875-5313
MUG-publicatie	2014-49

MUG-projectnummer	93110714
Opdrachtgever	Bouwfonds Ontwikkeling B.V.
MUG-publicatie	2014-49
Bevoegde overheid	gemeente Súdwest-Fryslân
Beheer en plaats documentatie	MUG Ingenieursbureau b.v.
Onderzoekmeldingsnummer	61397
Tekst	mevrouw E. Schrijer
Afbeeldingen	mevrouw E. Schrijer
Status	concept
Autorisatie	mevrouw M.J.M de Wit
Uitgegeven door	MUG Ingenieursbureau b.v. Postbus 136 9350 AC Leek
Datum	2 juli 2014
ISSN	1875-5313

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	1
1 Inleiding	2
1.1 Algemeen	2
1.2 Ligging van het onderzoeksgebied	2
1.3 Doel van het onderzoek	3
1.3.1 Bureauonderzoek	3
1.3.2 Booronderzoek	4
1.4 Werkwijze	4
1.4.1 Bureauonderzoek	4
1.4.2 Booronderzoek	4
2 Resultaten	5
2.1 Bureauonderzoek	5
2.1.1 Huidige situatie en aardwetenschappelijke waarden	5
2.1.2 Bekende archeologische en historische waarden	5
2.1.3 Conclusies en gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	7
2.2 Booronderzoek	8
2.2.1 Bodemopbouw	8
2.2.2 Vondsten	9
2.2.3 Conclusie booronderzoek	9
3 Conclusie en aanbeveling	11
Literatuur	12

BIJLAGEN

Bijlage 1	Boorstaten
Bijlage 2	Boorpuntenkaart
Bijlage 3	Bureau- en booronderzoek (Tulp & Jelsma 2006)

Samenvatting

Aanleiding tot het hier beschreven archeologisch inventariserend veldonderzoek, dat uit een bureau- en een booronderzoek bestaat, zijn de plannen van Bouwfonds Ontwikkeling BV nieuwbouw te realiseren op de locatie. Omdat deze plannen met bodemversturende ingrepen gepaard gaan, is een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. De diepte van de verstoring door het plaatsen van funderingen bedraagt circa 1,25 m-mv. Dit onderzoek is een aanvulling op een eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek op deze locatie (Tulp & Jelsma 2006) en is uitgevoerd conform de wet op de archeologische monumentenzorg. Bouwfonds Ontwikkeling heeft MUG Ingenieursbureau, afdeling Archeologie, opdracht gegeven het archeologische onderzoek uit te voeren.

Het archeologisch booronderzoek heeft plaatsgevonden op 13 mei 2014 en werd uitgevoerd door mevrouw E. Schrijer, geassisteerd door de firma Beton Boringen Akkrum. Het booronderzoek bestond uit zes boringen op de locatie Opperhuizerweg, ter hoogte van nummers 62 en 88, en is uitgevoerd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3, en de richtlijnen uit het Plan van Aanpak. Voorafgaand aan het booronderzoek is een kort bureauonderzoek uitgevoerd.

De boringen zijn doorgenummerd op de al in eerder onderzoek gezette negen boringen in het plangebied. Van de zes boringen zijn er vier op weerstand gestuit en daarom gestaakt. In boring 10 werd de natuurlijke ondergrond aangeboord. Onder een pakket van circa 1,6 m puin, verharding en asfalt, werd een ophogingslaag uit het einde van 19^e of begin van de 20^e eeuw gevonden. Hieronder ligt een natuurlijk afgezette kleilaag. Onder de circa 20 cm dikke kleilaag ligt een veenpakket. Onder het veenpakket ligt het dekzand. In deze boorkern werden geen cultuurlagen of veraarde veenpakketten gezien of andere aanwijzingen gevonden voor menselijke aanwezigheid in het verleden. In boring 11 werd hetzelfde laat 19^e of vroeg 20^e eeuwse ophogingspakket aangeboord. Het betreft een ophoging voorafgaande aan de bouw van de eerste bekende panden op de locatie, zoals deze zijn afgebeeld op de historische kaart van 1909.

Op basis van bovenstaande onderzoeksresultaten worden in het plangebied geen vindplaatsen verwacht. De bodemopbouw op de locatie is grotendeels verstoord tot 0,8 tot 1,3 m-mv door eerdere bouw en sloop van panden op de locatie. De verstoringdiepte voor de nieuwbouw is circa 1,25 m-mv en valt daarmee grotendeels binnen de al verstoorde grond. Op basis van het bovengenoemde adviseren wij af te zien van verder archeologisch onderzoek en de locatie vrij te geven voor de nieuwbouw.

Dit rapport en de bovengenoemde aanbeveling zijn getoetst en worden onderschreven door de bevoegde overheid, gemeente Súdwest Fryslân (vertegenwoordigd door de gemeentearcheoloog, mevrouw Y. Boonstra).

Voor gebieden waar geen nader archeologisch onderzoek noodzakelijk is, dient te allen tijde bij het afgeven van een omgevingsvergunning de wettelijke meldingsplicht (ex artikel 53 Monumentenwet 1988) kenbaar te worden gemaakt, om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: *“Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij onze minister”*. Deze aangifte dient te gebeuren bij gemeente Súdwest-Fryslân, vertegenwoordigd door mevrouw Y. Boonstra.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Aanleiding tot het hier beschreven archeologisch inventariserend veldonderzoek zijn de plannen van Bouwfonds Ontwikkeling BV om nieuwbouw te realiseren aan de Oppenhuizerweg in Sneek, gemeente Súdwest-Fryslân. De ligging van de locatie is aangegeven op afbeelding 1. Omdat deze plannen met bodemversturende ingrepen gepaard gaan, is een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. De geplande diepte van ontgraven is circa 1,25 m-mv. In 2006 is reeds een booronderzoek uitgevoerd op de locatie (Tulp & Jelsma 2006, zie bijlage 3). Van de negen destijds gezette boringen stuiten er acht op ondoordringbaar puin in de ondergrond. De gebouwen die er destijds stonden zijn intussen gesloopt waardoor het toegankelijkheid van het terrein is vergroot. De gemeente Sneek heeft daarom het besluit genomen extra boringen te laten zetten. Dit onderzoek, bestaande uit een aanvullend bureau- en een aanvullend booronderzoek, is uitgevoerd conform de Wet op de archeologische monumentenzorg. Bouwfonds Ontwikkeling BV (vertegenwoordigd door de heer U.N. van het Erve) heeft MUG Ingenieursbureau, afdeling Archeologie, opdracht gegeven het inventariserend veldonderzoek uit te voeren.

Het aanvullend archeologisch booronderzoek heeft plaatsgevonden op 13 mei 2014 en werd uitgevoerd door mevrouw E. Schrijer, geassisteerd door de heer H. Joërsen van Beton Boringen Akkrum (BBA). Voorafgaand aan het veldwerk is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld voor het onderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3, en de richtlijnen zoals geformuleerd in het Plan van Aanpak. Voorafgaand aan het booronderzoek is het bureauonderzoek uitgevoerd.

De onderzoekslocatie is momenteel in gebruik als parkeerplaats (zie afbeelding 2). De locatie is volledig verhard met asfalt.

Tabel 1.1 Overzicht van de objectgegevens

Objectgegevens	
Provincie	Fryslân
Gemeente	Súdwest-Fryslân
Plaats	Sneek
Toponiem	Oppenhuizerweg
Kaartblad	10 H
Coördinaten	173.814/560,598 173.871/560.634 173.930/560,424 173.976/560.459
Grondsoort	Veen op klei
Geomorfologie	Vlakte met getijafzettingen

1.2 Ligging van het onderzoeksgebied

De Oppenhuizerweg ligt ten oosten van de historische binnenstad van Sneek. De (zuid)westgrens van het onderzoeksgebied betreft de Oppenhuizerweg en de (noord)oostgrens het Zomerrak (afbeelding 1). Het Zomerrak ligt in het verlengde van de Houkesloot.

Afbeelding 1. De locatie van de parkeerplaats aan de Oppenhuizerweg, aangegeven middels oranje lijnen op de luchtfoto. Het water ten (noord)oosten van de locatie is het Zomerrak (<http://www.bing.com/maps/>)

Afbeelding 2. Overzichtsfoto van het plangebied, genomen richting het noorden (bron: <https://www.google.nl/maps/>)

1.3 Doel van het onderzoek

1.3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft als doel inzicht te geven in bekende en te verwachten archeologische waarden in het plangebied. Aan de hand van deze informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. Voor het bureauonderzoek dienen de volgende vragen te worden beantwoord.

Vraag 1. *Wat is de archeologische verwachting van het gebied (indien mogelijk gespecificeerd naar aard, vindplaatsen en perioden)?*

Vraag 2. *Zijn er binnen de verwachtingszones specifieke aandachtslocaties aan te geven?*

Vraag 3. *Wat is er bekend over bodemverstorende ingrepen in het plangebied?*

De antwoorden op de vragen vormen de basis voor de voor het plangebied geldende gespecificeerde archeologische verwachting.

1.3.2 Booronderzoek

Het veldonderzoek door middel van boringen heeft als doel het verwachtingsmodel te toetsen en waar nodig aan te vullen. Daarnaast dienen de volgende vragen te worden beantwoord.

Vraag 4. Is de bodemopbouw intact en hoe ziet die eruit?

Vraag 5. Zijn er archeologische indicatoren aanwezig en zo ja, wat is de aard, datering en horizontale en verticale spreiding hiervan?

Vraag 6. Zijn er zones met een hoge dan wel lage archeologische verwachting aanwijsbaar?

Vraag 7. Komt het gespecificeerde archeologische verwachtingsmodel overeen met de veldgegevens?

Aan de hand van de antwoorden op de vragen kan een advies worden uitgebracht over de te verwachten archeologische waarden binnen het plangebied en of de voorgenomen ingrepen een bedreiging vormen voor het archeologische bodemarchief. Indien er van bedreiging sprake is, zal worden geadviseerd hoe hiermee omgegaan dient te worden.

1.4 Werkwijze

1.4.1 Bureauonderzoek

In het bureauonderzoek zijn het huidige grondgebruik, de historische situatie, mogelijke verstoringen en de bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden beschreven. Hiertoe zijn onder andere topografische en historische kaarten gebruikt, alsmede luchtfoto's en de plannen en gegevens van de opdrachtgever. Voor de aardwetenschappelijke waarden is gebruik gemaakt van bodemkaarten en geomorfologische kaarten. De archeologische verwachte en bekende waarden zijn gebaseerd op de gegevens in Archis2, waar ook de archeologische monumentenkaart deel van uitmaakt.¹ Er is gebruik gemaakt van de Friese Monumentenkaart Extra (FAMKE).² De gegevens van het eerder uitgevoerde onderzoek op deze locatie zijn overgenomen en waar nodig aangevuld (Tulp & Jelsma 2006). Met behulp van al deze gegevens wordt een gespecificeerde verwachting voor het onderzoeksgebied opgesteld.

1.4.2 Booronderzoek

De gespecificeerde archeologische verwachting voor de locatie wordt in het veld geverifieerd door middel van het zetten van grondboringen. Om te kunnen beoordelen of de bodem ter plaatse intact is, is een aanvullend booronderzoek uitgevoerd. Om een goede indruk van de bodemopbouw te krijgen, zijn er zes extra boringen binnen het plangebied gezet, waarbij gezorgd is voor een zo gelijk mogelijke verspreiding van de boringen over het terrein. Samen met de boringen uit 2006 zijn er in totaal vijftien boringen gezet. Voor het boren is gebruik gemaakt van een betonboor om door het asfalt en de onderliggende puinlaag te komen. Daarna zijn de boringen met een puinboor en een guts van 3 cm uitgevoerd.

De boringen zijn tot maximaal 275 cm diepte gezet. De boorkernen zijn gesneden met een gutsmes om deze op het voorkomen van archeologische indicatoren zoals aardewerkscherven, vuursteen, bot, houtskool, fosfaat, verbrand leem en natuursteen te onderzoeken. De boorpunten zijn met behulp van een meetlint en gps ingemeten. Er is geen oppervlaktekartering uitgevoerd, vanwege de aanwezige verharding.

¹ Archis2 is de digitale database voor de Nederlandse archeologie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE), versie 2

² Via: <http://www.fryslan.nl/kaarten>

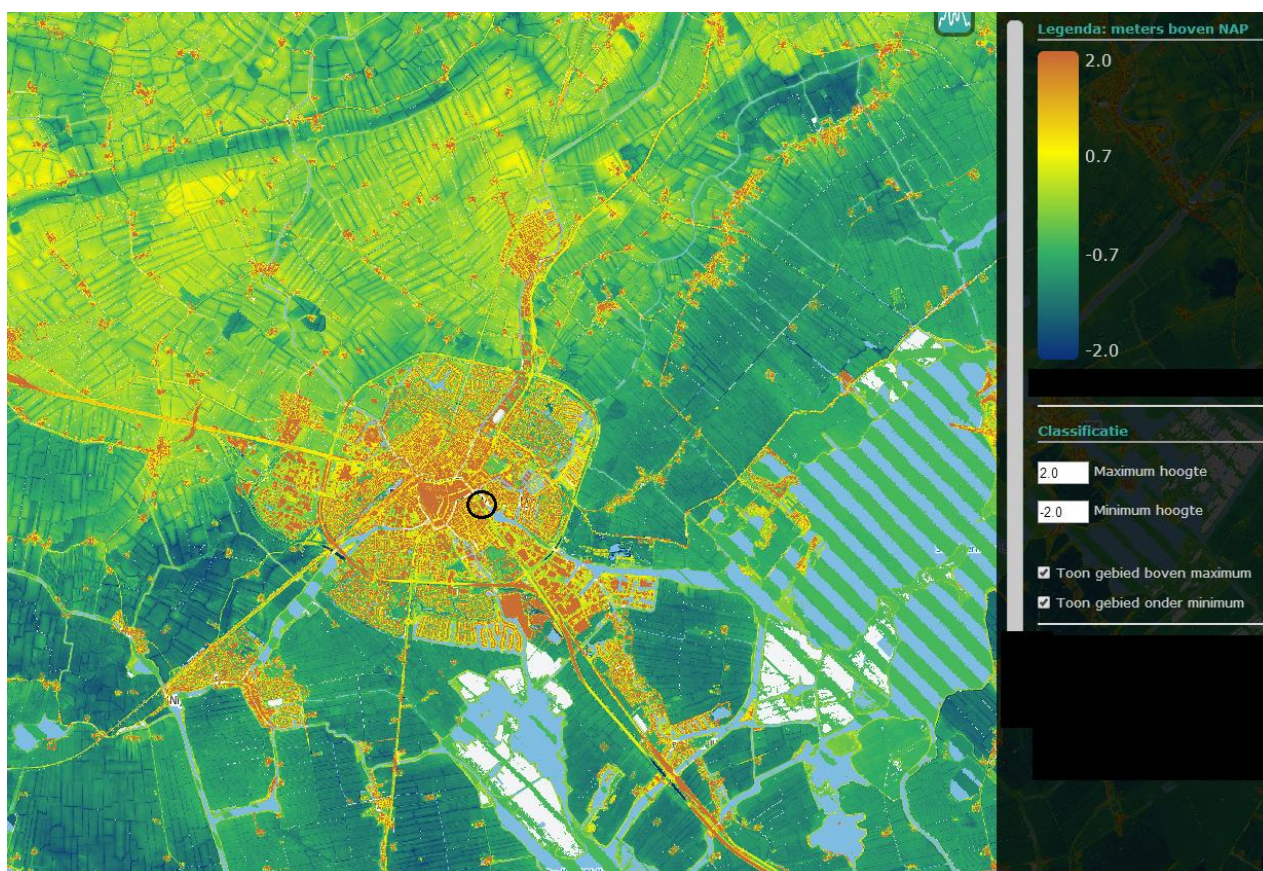
2 Resultaten

2.1 Bureauonderzoek

2.1.1 Huidige situatie en aardwetenschappelijke waarden

Momenteel is het plangebied aan de Oppenhuizerweg in Sneek in gebruik als geasfalteerde parkeerplaats. Voor de geomorfologische en bodemkundige gegevens wordt verwezen naar het eerdere bureau- en booronderzoek dat heeft plaatsgevonden op de locatie (Tulp & Jelsma 2006, zie bijlage 3).

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland is te zien dat het landschap rond Sneek in het noordwesten hoger ligt (circa 0,5 m+NAP) dan in het zuidoosten (circa 1,0 m-NAP; zie afbeelding 3). Het plangebied lijkt ook binnen de lager liggende delen van het landschap te liggen, maar door de aanwezige bebouwing is dit niet met zekerheid vast te stellen. Het huidige maaiveld binnen het plangebied ligt op circa 0,2 m+NAP.

Afbeelding 3 Een detail uit het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Met de zwarte cirkel is het plangebied aangegeven (<http://ahn.geodan.nl/ahn/>)

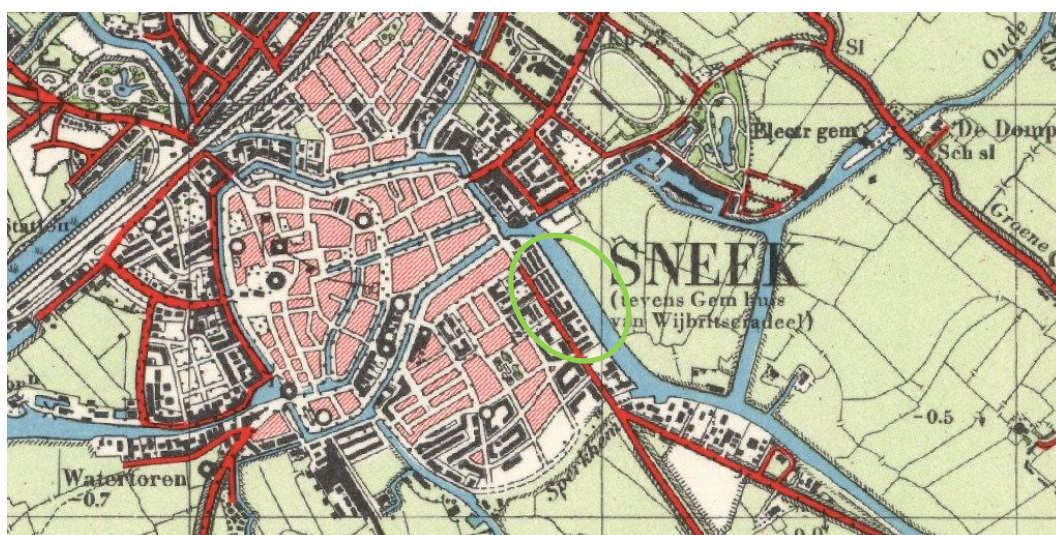
2.1.2 Bekende archeologische en historische waarden

Voor de bekende archeologische waarden wordt tevens verwezen naar het al uitgevoerde bureau- en booronderzoek uit 2006 (zie bijlage 3). Naast de informatie in dit rapport zijn de volgende meldingen van archeologische vondsten in en nabij het plangebied gedaan. In Archis2 wordt waarneming 39682 gemeld binnen het plangebied. De vondst bestaat uit zes scherven handgevormd aardewerk, waarvan er vijf van het type Ruinen-Wommels zijn. Deze scherven dateren uit de periode late ijzertijd tot en met de Romeinse tijd. De scherven zijn in 1933 gemeld door een particulier. In Archis2 staat tevens dat de vondsten gedaan zijn bij het verbreden van de Houkesloot, ten oosten van Sneek en zuidelijk van de Leeuwarderstraatweg, tegenwoordig de Leeuwarderweg geheten. De scherven zijn in het bezit van het Fries Museum. Het is de

vraag is of deze scherven helemaal juist geplaatst zijn. De tegenwoordige Leeuwarder(straat)weg loopt min of meer noord-zuid, vanuit de historische kern van Sneek, richting Leeuwarden. De Houkesloot ligt ten oosten van Sneek, waarvan nu een deel 'Zomerrak' genoemd wordt, en loopt richting het Snekermeer. Uit de vergelijking van de historische kaarten van 1932 en 1955 blijkt de Houkesloot ter hoogte van het plangebied te zijn verbreed in de tussenliggende 23 jaar (zie afbeeldingen 4 en 5). Er is echter geen aanpassing in de bebouwing op het plangebied zichtbaar. Dit lijkt erop te wijzen dat de Houkesloot aan de overzijde van het plangebied is verbreed en dat de scherven mogelijk bij die werkzaamheden in 1933 zijn gevonden. In de omgeving van het plangebied zijn zowel archeologische waarden uit de late ijzertijd en Romeinse tijd (250 v. Chr. tot 450 n. Chr.) gemeld, als uit de late middeleeuwen (vanaf 1050 n. Chr.; Tulp & Jelsma 2006).³

Afbeelding 4. Een detail van de historische kaart uit 1932. De eerste bekende bebouwing binnen het plangebied (binnen het groene ovaal) is tevens aangegeven op de kaart uit 1909. Deze bebouwing is hetzelfde in 1932 (bron: watwaswaar.nl)

Afbeelding 5. Een detail van de historische kaart uit 1955. De bebouwing binnen het plangebied (binnen het groene ovaal) is gelijk aan de bebouwing zoals aangegeven op kaarten uit 1909 en 1932. De Houkesloot lijkt iets verbreed (bron: watwaswaar.nl)

³

Tulp 2006

Afbeelding 6. Het plangebied ten zuidoosten van Sneek en ten zuidwesten van de Houkesloot op de kadastrale minuut van 1811-1832, aangegeven met de rode ovaal (bron: watwaswaar.nl)

Tot in 1909 de eerste gebouwen verschijnen, zoals ze op de kaarten uit 1932 en 1955 ook afgebeeld zijn, wordt het plangebied als 'leeg' gebied weergegeven (zie afbeelding 6). Pas op de topografische kaart van 1961 verdwijnt een aantal kleinere panden om plaats te maken voor een groter pand. In de jaren erna worden steeds meer kleinere panden gesloopt om plaats te maken voor de verffabriek. De verffabriek begon aan de Oppenhuizerweg in 1947 en werd door overname en uitbreiding steeds groter. Uiteindelijk werd de Flexa-fabriek in 2008 gesloopt.

De resultaten van het bureau- en booronderzoek uit 2006 lieten zien dat door het slopen van de 20^e eeuwse woningen en de bouw en sloop van de verffabriek de bodem in het plangebied sterk verstoord is geraakt. Acht van de negen boringen stuiten uiteindelijk op weerstand en moesten worden gestaakt. Deze weerstand is wegens het geluid dat de boorkop maakt in aanraking met de ondoordringbare lagen geïnterpreteerd als resten van betonnen/stenen onderkeldering. Er zijn geen archeologische grondsporen of indicatoren anders dan recent puin, baksteen en twee roodgeglazuurde scherven afkomstig uit een verstoorde puinlaag aangetroffen. Oudere grondsporen werden mogelijk wegens de sterk verstoorde bodem niet waargenomen. Geconcludeerd werd daarom dat de kans op archeologische waarden zeer klein is en er geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk is (Tulp & Jelsma 2006).

2.1.3 Conclusies en gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

De onderzoeksvragen voor het bureauonderzoek kunnen als volgt worden beantwoord.

Vraag 1. Wat is de archeologische verwachting van het plangebied (indien mogelijk gespecificeerd naar aard, vindplaatsen en perioden)?

De verwachting is dat de bodem op de gehele onderzoekslocatie te zeer verstoord is door de herhaalde bouw- en sloopwerkzaamheden om nog goed interpreteerbare archeologische resten te kunnen herbergen. Mocht dit niet het geval zijn, dan moet rekening gehouden worden met mogelijke resten uit de periode late ijzertijd tot en met Romeinse tijd en uit de periode vanaf de late middeleeuwen. De scherven die ofwel in het plangebied ofwel aan de andere zijde van de

Houkesloot werden gevonden, tonen aan dat er vanaf de late ijzertijd mensen actief waren in de directe omgeving. Op basis van de gegevens op het AHN kan gesteld worden dat het plangebied op 0,5 m+NAP ligt (zie afbeelding 3). Het hogere landschap ten noordwesten van Sneek ligt op circa 0,5 m+NAP en het lagere deel in het zuiden op 1,0 m-NAP. Mogelijk is er een ophogingspakket opgebracht voorafgaand aan de eerste bekende bebouwing van het plangebied. Archeologische waarden kunnen zich onder dit pakket bevinden. Indien er geen ophogingspakket aanwezig is, kunnen archeologisch relevante lagen direct onder de bouwvoor verwacht worden.

Vraag 2. Zijn er binnen de verwachtingszones specifieke aandachtslocaties aan te geven?
Nee, de verwachting zoals omschreven onder vraag 1 geldt voor het hele terrein.

Vraag 3. Wat is er bekend over bodemverstorende ingrepen in het plan-/onderzoeksgebied?
De gesloopte panden aan de Oppenhuizerweg waren waarschijnlijk onderkelderd. Deze kelders lijken te zijn volgestort met sloopafval, waardoor de bodem ondoordringbaar wordt voor een grondboor. Naast de sloop van de diverse panden, zijn diverse kabels en leidingen ingegraven. De meeste leidingen liggen aan de straatzijde, in de grasstrook tussen de straat en het parkeerdek. Op de parkeerplaats zijn kabels en leidingen aangelegd voor de stroomtoevoer voor lantaarns en kaartautomaten.

2.2 Booronderzoek

Omdat de bebouwing binnen het plangebied geheel is gesloopt en de boringen in 2006 op weerstand stuitten, waardoor ze geen goed beeld konden geven over eventueel aanwezige archeologische resten op grotere diepte, heeft de gemeente Súdwest-Fryslân besloten om extra boringen te laten uitvoeren. Tijdens dit extra booronderzoek zijn zes gaten geboord door het asfalt en de onderliggende puinverharding. Daarna zijn met behulp van een puinboor en een guts van 3 cm zes extra boringen gezet (boringen 10 t/m 15). De boringen zijn zo gelijkmatig mogelijk verspreid op het terrein gezet, om zo een gedetailleerd beeld van de bodemopbouw van het terrein te krijgen. Hierbij is tevens rekening gehouden met de al in 2006 gezette boringen. De boringen zijn beschreven in de boorstaten (zie bijlage 1). De verdeling van de boringen over het onderzoeksgebied is weergegeven op de boorpuntenkaart (zie bijlage 2).

2.2.1 Bodemopbouw

In navolging op het eerdere onderzoek stuitten ook tijdens dit onderzoek de meeste boringen op weerstand. Alleen boring 10 kon tot in de natuurlijke ondergrond worden doorgezet. In boring 10 werd 1,5 m-mv een pakket donkerbruine, zandige klei aangetroffen. In deze laag zaten wat baksteenresten. De ontstaanswijze van deze laag is onduidelijk. Op basis van het aanwezige puin is de laag geïnterpreteerd als een (subrecente) ophogingslaag. Bij de puinresten in deze laag werd geen materiaal ouder dan afkomstig uit eind 19^e tot het begin van de 20^e eeuw gevonden. Op 2,3 m-mv ging het pakket over in een natuurlijke laag blauwgrijze klei van circa 20 cm dik. Hieronder werd een veenpakket aangeboord. De boring werd op 2,75 m-mv geëindigd (zie afbeelding 7). Het kleipakket en het natuurlijke veenpakket kunnen een fase van de oever van de Houkesloot vertegenwoordigen. Het veenpakket toonde geen sporen van een veraarde top. Het pakket vanaf het maaiveld tot en met 1,5 m-mv bestond uit asfalt, puinverharding en slooppuin.

In boring 11, de enige andere boring die tot grotere diepte kon worden gezet, ontbrak deze zandige bruine ophogingslaag onder het puinpakket. Er werd een verstoorde kleilaag aangeboord op vergelijkbare diepte met de bruine ophogingslaag in boring 10. Mogelijk gaat het hier om dezelfde laag, maar heeft deze hier een ander voorkomen. Na 20 cm verschenen ook in boring 11 veenresten in de gutskern. Vanwege de hoge grondwaterstand gleed het dieper liggende veen echter terug in het boorgat, waardoor een goede interpretatie lastig was. Waarschijnlijk zijn ook deze veenresten onderdeel van de ophogingslaag en geen in situ aanwezige laag. Een intact veenpakket zou wel, ondanks hoge waterstanden, (deels) in de boor achterblijven.

Alle overige boringen konden niet door het onderliggende puin worden doorgezet, ondanks het machinaal boren van de verhardingslagen. De bodem bevat teveel puin. Boring 12 is gestuit op 1,3 m-mv, boring 13 op 0,8 m-mv en boringen 14 en 15 op 0,7 m-mv. Boring 12 stuitte op een betonnen plaat, aangezien de stootklank hol was. Op de locatie van deze boring lijkt een recente keldervloer van een gesloopt pand aanwezig te zijn.

Afbeelding 7. Een foto van de boorkern van boring 10. De blauwe klei en de onderliggende veenlaag (rechts) behoren tot de natuurlijke ondergrond van het gebied (zie voor locatie bijlage 2)

2.2.2 Vondsten

Alle boringen zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkscherven, vuursteen, bot, houtskool, fosfaat, verbrande leem en natuursteen. Er zijn geen indicatieve vondsten voor de aanwezigheid van archeologische waarden gedaan.

2.2.3 Conclusie booronderzoek

Het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel, gebaseerd op de bureaustudie, gaat uit van een grote kans op verstoring van het bodemprofiel door de herhaaldelijke bouw en sloop van panden binnen het plangebied. Indien het bodemprofiel (gedeeltelijk) intact zou zijn, moet rekening gehouden worden met archeologische waarden vanaf de late ijzertijd.

De vragen over de boorresultaten kunnen als volgt worden beantwoord.

Vraag 4. Is de bodemopbouw intact en hoe ziet die eruit?

In boring 10 werd de natuurlijke ondergrond aangeboord, op circa 1,7 m onder het maaiveld. Hierin werden geen aanwijzingen voor archeologische resten gevonden. Het aangeboorde natuurlijke veenpakket toonde ook geen sporen van veraarding, wat op drogere omstandigheden en mogelijke ontginning wijst. Mogelijk gaat het hier om oeverafzettingen van de Houkesloot. In boringen 10 en 11 werd een ophogingslaag uit het begin van de 20^e eeuw aangeboord. Deze laag begint respectievelijk op circa 1,7 m en 1,6 m-mv en is 80 cm en 20 cm diep. Op basis van de gegevens op het AHN en het eerdere onderzoek (2006) werd al geconcludeerd dat mogelijk een stedelijke ophoging aanwezig was. De aangeboorde ophogingslaag is aangebracht aan het einde van de 19^e of begin van de 20^e eeuw, afgaand op de dateerbare puinresten in het pakket. In deze laag en in de natuurlijke ondergrond eronder zijn de kelders en funderingen van de gesloopte panden aangelegd. De bodem is hierdoor in het grootste deel van het plangebied verstoord tot zeker 0,8 tot 1,3 m-mv. Op deze dieptes werd op weerstand gestuit, dus de uiteindelijke diepte van verstoring ligt hier nog onder. Het booronderzoek bevestigt dat het gehele terrein tijdens de voorgaande bouwgangen van woonhuizen en de verffabriek grotendeels verstoord is.

Vraag 5. Zijn er archeologische indicatoren aanwezig en zo ja, wat is de aard, datering en horizontale en verticale spreiding hiervan?

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

- Vraag 6. Zijn er zones met een hoge dan wel lage archeologische verwachting?
Op basis van de bodemprofielen kan gesteld worden dat er geen archeologische resten (meer) te verwachten zijn. In boringen 10 en 11 is wel een ophogingspakket gevonden, dat dateert uit het einde van de 19^e of begin van de 20^e eeuw. Dit pakket is vermoedelijk in een keer opgeworpen voorafgaand aan de eerste bekende bebouwing van het gebied, zoals weergegeven op de historische kaart uit 1909. Vondsten in deze laag zijn afkomstig van elders. Resten van bebouwing op en in deze laag zijn gesloopt voorafgaand aan de bouw van de verffabriek. Door het gebrek aan aanwijzingen voor archeologische waarden moet de archeologische verwachting voor het plangebied worden bijgesteld naar een lage verwachting.
- Vraag 7. Komt het verwachtingsmodel overeen met de veldgegevens?
Op basis van het bureauonderzoek werd voor locatie rekening gehouden met een sterk verstoorde en puinrijke bodem. Dit bleek ook in praktijk het geval te zijn. In de boringen 8 (uit het voorgaande booronderzoek uit 2006) en 10, die tot in de natuurlijke ondergrond werden gezet, zijn geen aanwijzingen gezien voor eventuele aanwezigheid van de mens op deze locatie in het verleden.

3 Conclusie en aanbeveling

Op basis van de onderzoeksresultaten worden in het plangebied geen vindplaatsen verwacht. De bodemopbouw op de locatie is grotendeels verstoord tot 0,8 tot 1,3 m-mv door eerdere bouw en sloop van woonhuizen en de verffabriek op de locatie. Deze verstoringdiepte komt grotendeels overeen met de geplande verstoring voor de aanleg van de nieuwbouw. Deze diepte bedraagt circa 1,25 m-mv. De in boringen 8 en 10 aangeboorde natuurlijke ondergrond geeft geen aanleiding archeologische waarden te verwachten. Er werden geen cultuurlagen, veraarde veenpakketten of artefacten gevonden. Daarom adviseren wij af te zien van verder archeologisch onderzoek en de locatie vrij te geven voor de nieuwbouw.

De resultaten en aanbeveling zijn getoetst en worden onderschreven door de bevoegde overheid, gemeente Súdwest-Fryslân, vertegenwoordigd door drs. Y. Boonstra.

Bij het afgeven van een omgevingsvergunning dient te allen tijde de wettelijke meldingsplicht (ex artikel 53 Monumentenwet 1988) kenbaar te worden gemaakt, om het documenteren van toevallsvondsten te garanderen: *“Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij onze minister”*. Deze aangifte dient te gebeuren bij gemeente Súdwest-Fryslân, vertegenwoordigd door drs. Y. Boonstra.

Afbeelding 8. Een foto van het veldwerk: het voorbereiden van de gaten met een betonboor

Literatuur

Ten behoeve van dit onderzoek is de volgende literatuur geraadpleegd:

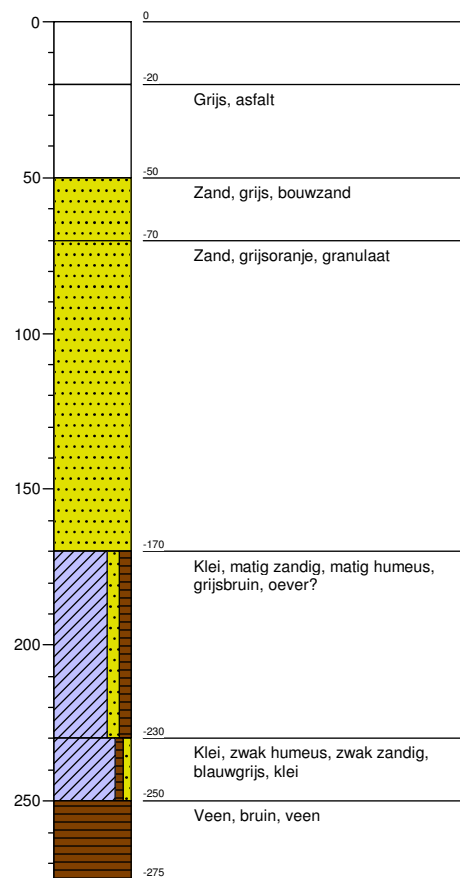
- Berendsen, H.J.A. 2005. *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's*. Assen.
- Bosch, J.H.A. 2005. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. Op basis van de Standaard Boor Beschrijvingsmethode*, versie 5.2. Utrecht, TNO-rapport NITG 05-043-A.
- Brandt, R.W. et al. (red.). 1992. ARCHIS. Archeologisch Basis Register, versie 1.0. Amersfoort.
- Mulder, E.F.J. de, M. C. Geluk, I .L. Ritsema, W. E. Westerhoff en T. E. Wong. 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.
- Tulp, C. en J. Jelsma. 2006. Sneek (Fr.), *Oppenhuizerweg: Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek*. Steekproefrapport 2006-07/07, Zuidhorn.

Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

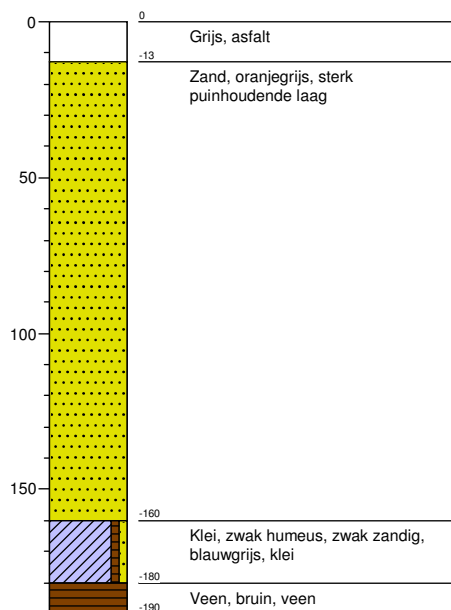
- Archis2: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: <http://archis2.archis.nl/>
- Actueel Hoogtebestand Nederland: <http://ahn.geodan.nl/ahn/>
- Bestand gebouwde monumenten RCE: <http://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/>
- Cultuur Historische Waardenkaart Friesland: <http://www.fryslan.nl/kaarten/>
- Friese Archeologische Waarden Kaart Extra (FAMKE): <http://www.fryslan.nl/famke/>
- <http://www.digicollectie.tresoar.nl/>
- Historische kaarten en kadastrale minuut: <http://www.watwaswaar.nl/>
- Luchtfoto: <https://www.google.nl/maps/>
- <http://www.bing.com/maps/>.

Bijlage 1 Boorstaten

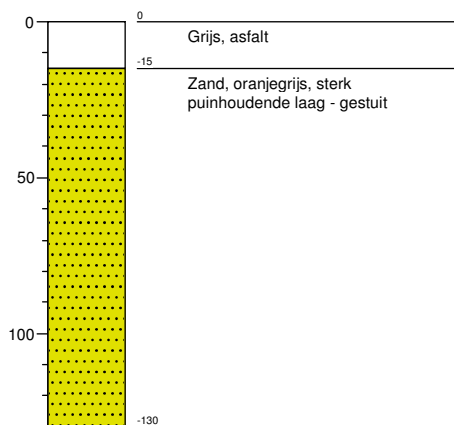
Boring: 10

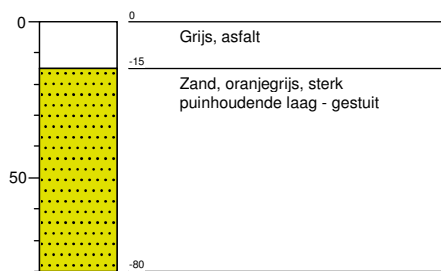
Boring: 11

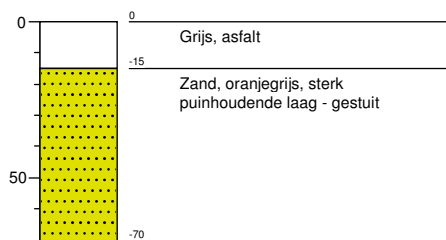
Boring: 12

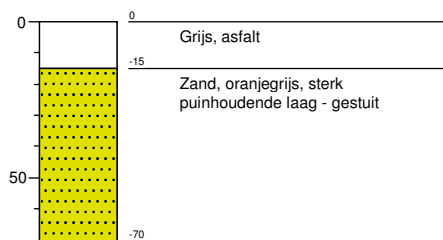
Boring: 13

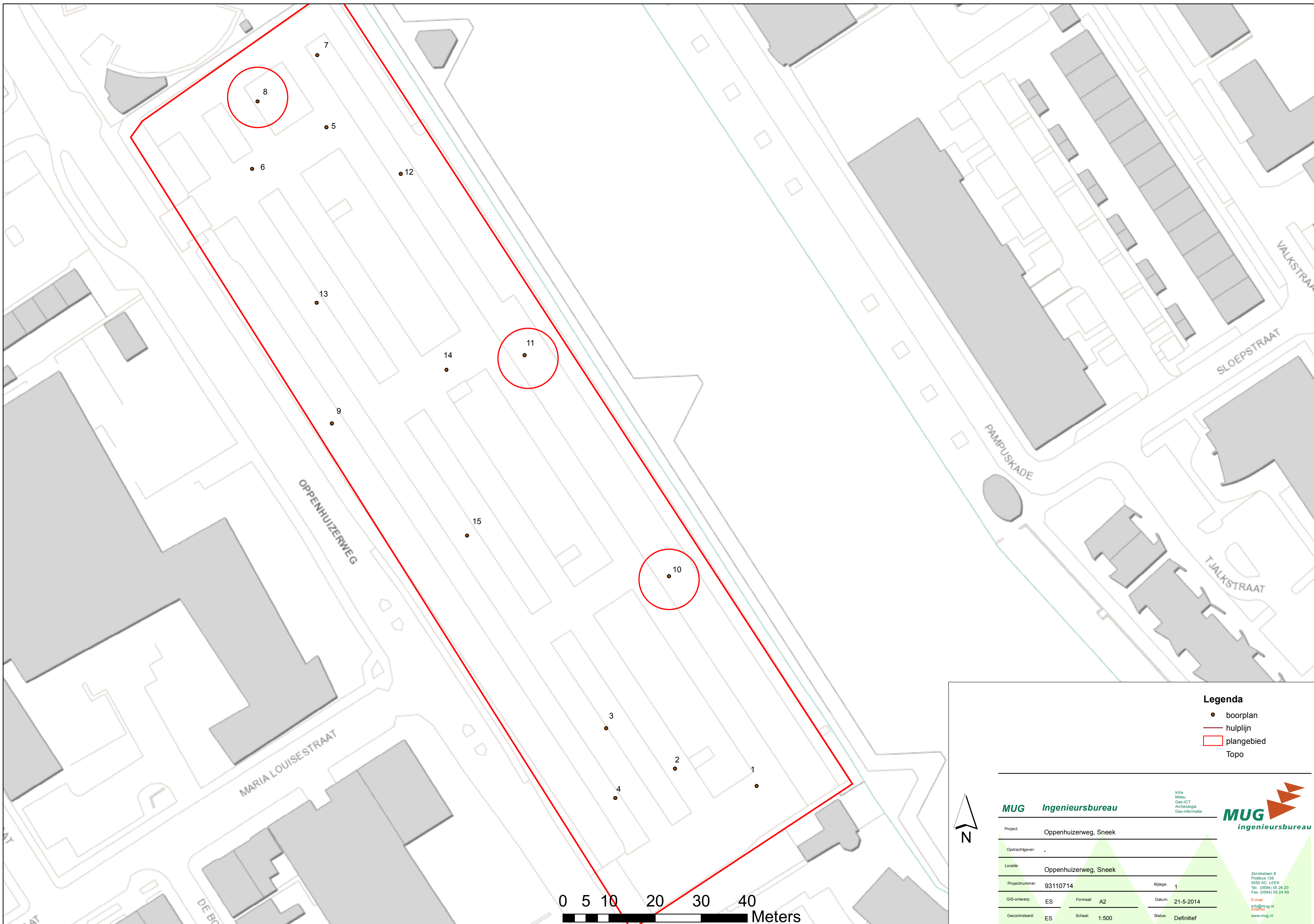
Boring: 14

Boring: 15

Bijlage 2 Boorpuntenkaart

Legenda

- boorplan
- hulplijn
- plangebied
- Topo

MUG Ingenieursbureau

Infra
Milieu
Geo-ICT
Archeologie
Geo-informatie

Project: Oppenhuizerweg, Sneek

Opdrachtgever: -

Locatie: Oppenhuizerweg, Sneek

Projectnummer: 93110714

Bijlage: 1

GIS-ontwerp: ES

Formaat: A2

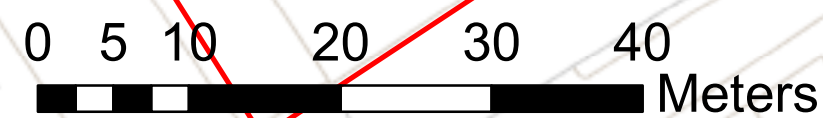
Datum: 21-5-2014

Gecontroleerd: ES

Schaal: 1:500

Status: Definitief

Zernikelaan 8
Postbus 136
9350 AC LEEK
Tel. (0594) 55 24 20
Fax. (0594) 55 24 99
E-mail
info@mug.nl
internet
www.mug.nl

**Bijlage 3 Bureau- en booronderzoek
(Tulp & Jelsma 2006)**

Sneek (Fr.), Oppenhuizerweg

Een Inventariserend Archeologisch
Veldonderzoek

2006-07/07

*Sneek (Fr.), Oppenhuizerweg:
Een Inventariserend Archeologisch
Veldonderzoek*

Een onderzoek in opdracht
van Geofox Lexmond

juli 2006
Steekproefrapport 2006-07/07
ISSN 1871-269X
CIS-code 18124
auteurs: drs. Caroline Tulp
dr. Johan Jelsma

De Steekproef bv, Archeologisch
Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3
9801 TG Zuidhorn
telefoon 050 - 5779784
fax 050 - 5779786
internet www.desteckproef.nl
e-mail info@desteckproef.nl
KvK 02067214

Inhoud

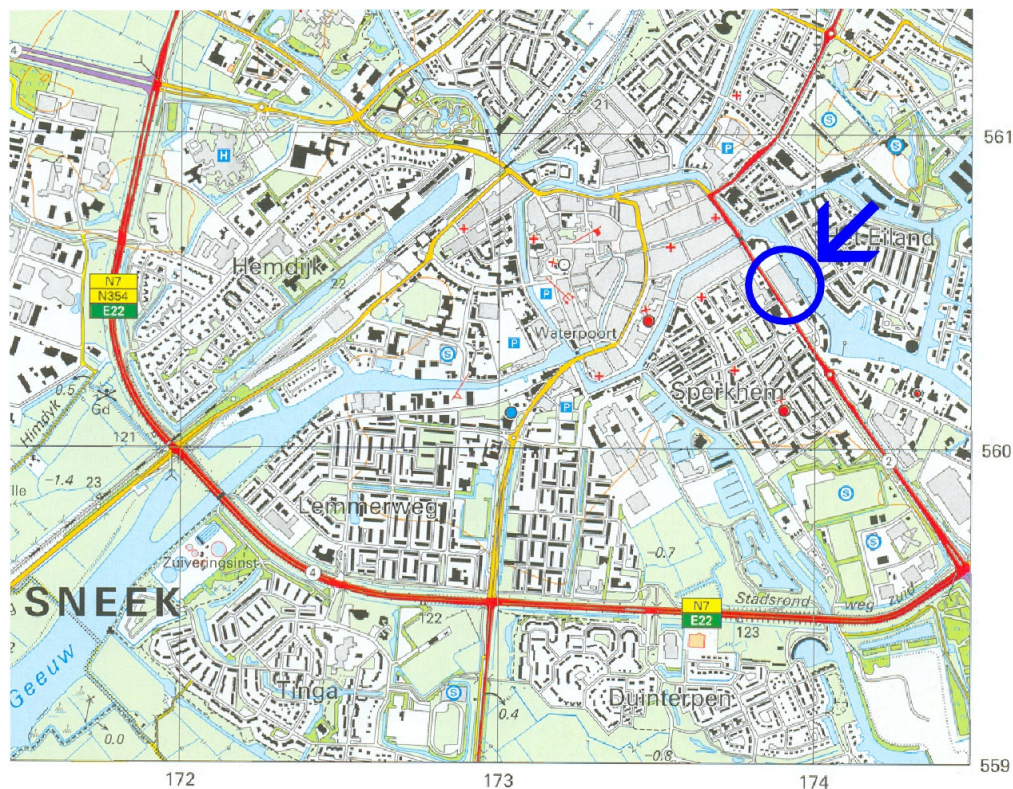
1. Inleiding	1
1.1 Aanleiding en doel	1
1.2 Locatie	2
1.3 Administratieve gegevens	2
2. Methoden en Technieken	3
2.1 Bureauonderzoek	3
2.2 Veldonderzoek	3
3. Resultaten en Interpretatie	5
3.1 Bureauonderzoek	5
3.2 Veldonderzoek	9
4. Conclusies en Advies	11
Appendix	

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Geofox Lexmond, vertegenwoordigd door dhr. J. Neimeijer, is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Oppenhuizerweg te Sneek. De aanleiding voor het onderzoek is herinrichting van het terrein.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied aan de hand van beschikbare archeologische plus bodemkundige en historisch-geografische informatie. Tijdens het veldonderzoek wordt dit verwachtingsmodel getoetst. Het doel van het veldonderzoek is in de eerste plaats het lokaliseren van eventuele archeologische indicatoren, zoals artefacten, houtskool of afvallagen. In de tweede plaats heeft het veldonderzoek tot doel om de gaafheid van het bodemprofiel vast te stellen om de kans op eventuele onverstoorde archeologische grondsporen te bepalen.

Figuur 1: Sneek, Oppenhuizerweg: ligging van het onderzoeksgebied. De ligging van het plangebied is met een blauwe cirkel en pijl weergegeven. [Naar: ANWB, 2004. *Topografische Atlas Friesland 1:25000*. ANWB bv, Den Haag; een blok geeft een vierkante kilometer aan.]

1.2 Locatie

Het plangebied bevindt zich in Sneek, ten zuidoosten van de historische kern (zie Figuren 1 en 3). De noordoostelijke begrenzing wordt gevormd door de kade van de Houkesloot, terwijl de zuidwestelijke grens de Oppenhuizerweg is. Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich het kavel van huisnummer 98. Het grootste deel van het terrein is bebouwd met een fabriek. Eromheen ligt verharding in de vorm van betonplaten en asfalt.

1.3 Administratieve gegevens

Provincie:	Friesland
Gemeente:	Sneek
Plaats:	Sneek
Toponiem:	Oppenhuizerweg
Kaartblad:	10H
CIS-code:	18124
RD-coördinaten:	173,814/560,598 - 173,871/560,634; 173,930/560,424 - 173,976/560,459
Oppervlakte:	circa 1,4 hectare

Figuur 2: Sneek, Oppenhuizerweg: foto's van het onderzoeksgebied. De foto linksboven is genomen in de richting van boorlocatie 2; rechtsboven is genomen richting het noordwesten. De foto linksonder is genomen richting boorlocatie 5 vanaf het westen en rechtsonder is genomen richting boorlocatie 8.

2. Methoden en Technieken

2.1 Bureauonderzoek

In het bureauonderzoek is de bestaande relevante kennis van de onderzoekslocatie verzameld. Daartoe zijn de in Tabel 1 weergegeven bronnen geraadpleegd.

Tabel 1: Sneek, Oppenhuizerweg: overzicht van de geraadpleegde bronnen.

ANWB, 2004. <i>Topografische Atlas Friesland 1:25000</i> . ANWB bv, Den Haag.
Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) [ARCHIS].
<i>Friese Archeologische Monumenten Kaart Extra</i> (FAMKE; www.fryslan.nl)
<i>Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA) versie 2.2</i> . College voor de Archeologische Kwaliteit (www.sikb.nl).
Schotanus, C. 1664. <i>Beschrijvinge van de Heerlyckheydt van Frieslandt</i> . Facsimile-uitgave 1978. De Tille bv Leeuwarden/Theatrum Orbis Terrarum bv Amsterdam.
Stichting voor Bodemkartering, 1974. <i>Bodemkaart van Nederland 1:50000. Blad 10 West (gedeeltelijk) Sneek - 10 Oost Sneek</i> . StiBoKa, Wageningen.
Stichting voor Bodemkartering, 1982. <i>Geomorfologische van Nederland 1:50000. Blad 10 Sneek (gedeeltelijk)</i> . StiBoKa, Wageningen.
Uitgeverij Nieuwland, 2006. <i>Grote Historische Topografische Atlas ±1926-1934. Fryslân 1 : 25 000</i> . Uitgeverij Nieuwland, Tilburg.
Uitgeverij 12 Provinciën, 2005. <i>Luchtfoto-Atlas Fryslân. Schaal 1:14000</i> . Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer.
Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. <i>De Atlas van Huguenin: Militair-topografische kaarten van Noord-Nederland 1819-1829</i> . Heveskes Uitgevers, Groningen/Veendam.
Vreken, A. 2005. <i>Veenterpen rond Sneek. Friezen tussen klei en veen in de Romeinse tijd</i> . Uitgeverij Uniepers Abcoude.
Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1992. <i>Grote Historische Provincie Atlas 1:25 000. Friesland 1853-1856</i> . Wolters-Noordhoff Atlasproducties, Groningen.
www.dewoonomgeving.nl

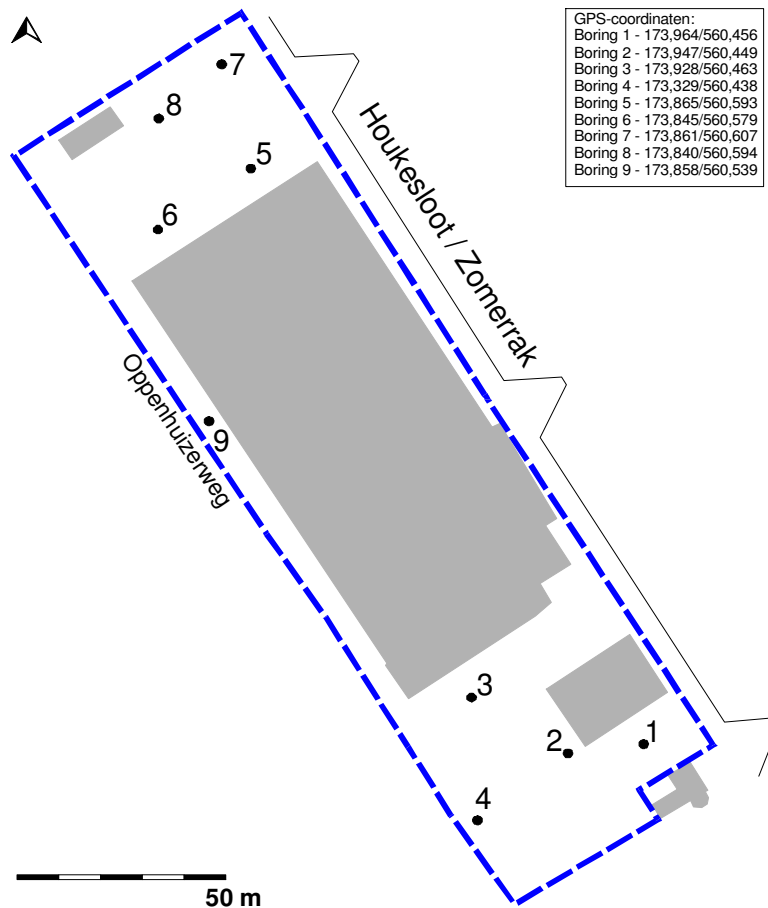
2.2 Veldonderzoek

Het onderzoek heeft plaats gevonden op 12 juli 2006. In totaal zijn er negen boringen verricht.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de provincie Fryslân (www.fryslan.nl). De provincie schrijft voor dit plangebied voor de periode steentijd-bronstijd een 'karterend onderzoek 3' voor en met betrekking tot de periode ijzertijd-Middeleeuwen een 'karterend onderzoek 1'. Dit houdt onder andere in dat er minimaal zes boringen per hectare worden geplaatst, afhankelijk van de gaafheid van de bodem. De boringen zijn uitgevoerd met een 8 cm edelmanboor en waar nodig met een puinboor. Waar het mogelijk was, is rond anderhalve meter beneden het maaiveld de boring voortgezet met

een 2 cm guts. De opgeboorde grond is doorzocht op archeologisch materiaal zoals aardewerk, bewerkt vuursteen en houtskool. Daartoe is het sediment in de boor laagsgewijs afgesneden en is de grond gebrokkeld en bekeken. Daarnaast zijn bepaald: diepte, lithologie en kleur (m.b.v. Munsell) en alle overige bijzonderheden zoals roestvlekken, puinresten, grind, e.d.

De boorlocaties zijn bepaald en ingemeten aan de hand van de bestaande bebouwing. Met het bepalen van de locaties is tevens rekening gehouden met deze bebouwing en met de ligging van leidingen. De hoogte van alle boorlocaties ten opzichte van NAP is bepaald met behulp van een waterpasinstrument. Een veldkartering om onbegroeide bodem te doorzoeken op archeologisch materiaal kon wegens bebouwing en bestrating niet worden uitgevoerd. Voor een overzicht van de ligging van de boorlocaties wordt verwezen naar Figuur 3.

Figuur 3: Sneek, Oppenhuizerweg: boorpuntenkaart. De begrenzing van het plangebied is aangegeven met een blauwe onderbroken lijn. De genummerde punten geven de uitgevoerde boringen weer; de grijze blokken zijn gebouwen.

3. Resultaten en Interpretatie

3.1 Bureauonderzoek

Bodem

Het onderzochte terrein bevindt zich binnen de bebouwde kom en is voor de bodemkaart niet door Stichting Bodemkartering (StiBoKa) gekarteerd. Rond Sneek bestaat de bodem uit een kalkarme drechtvaaggrond met zware klei (classificatie bodemkaart Mv41C met grondwatertrap II: gemiddeld laagste grondwaterstand is tussen de 50 en 80 cm beneden het maaiveld). Ten oosten van Sneek bestaat de bodem uit een kalkarme knippoldervaaggrond, eveneens met zware klei. Moerig materiaal begint hier op meer dan 80 cm beneden het maaiveld en gaat door tot meer dan 120 cm diepte (classificatie bodemkaart kMn48Cv met grondwaterstand III: gemiddeld hoogste grondwaterstand bedraagt minder dan 40 cm en gemiddeld laagste grondwaterstand is tussen 80 en 120 cm onder het maaiveld).

Voor de geomorfologische kaart is dit gebied ook niet gekarteerd. Op de kaart is wel te zien dat ten oosten, zuiden en zuidwesten van Sneek zich een vlakte bevindt met getijafzettingen (classificatie geomorfologische kaart 1M35).

Archeologie

Binnen het onderzoeksgebied liggen geen archeologische terreinen volgens het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Het plangebied bevindt zich ongeveer 100 meter ten zuidoosten van het historische centrum van Sneek [CMA-nummer 10147] (zie Figuur 4 en Tabel 2). Een tweede terrein ligt meer dan een halve kilometer ten noordoosten van de Oppenhuizerweg. Het betreft een bebouwd terprestant uit de late Middeleeuwen [CMA-nummer 10144].

Aan het Centraal Archeologisch Archief (CAA) van de ROB is een vondst gemeld die tijdens het verbreden van de Houkesloot is gedaan [CAA-nummer 39682]. Het betreft een scherf handgevormd aardewerk en vijf scherven Streepband/Ruinen-Wommels IV-aardewerk. Deze melding bevindt zich binnen het plangebied.

In de nabije omgeving van onderzochte terrein zijn nog enkele meldingen gedaan van archeologische vondsten. In het historische centrum van Sneek zijn laat-middeleeuws bouwpuin en een fundament aangetroffen [CAA-nummer 39685], eveneens resten van houten huizen uit dezelfde periode en een waterput [CAA-nummer 39680]. Tijdens grondwerkzaamheden is een Jacobakannetje met 176 zilveren munten uit de 14^e en 15^e eeuw gevonden [CAA-nummer 39681]. Een kloostermop-fundering van een kleine toren is bij de bouw van de nieuwe Oosterpoortsbrug waargenomen. Dit maakte deel uit van de in 1752 gesloopte Ooster-Buitenpoort [CAA-nummer 39679]. Buiten de historische kern van Sneek zijn behalve de eerder genoemde scherven in het

Tabel 2: Sneek, Oppenhuizerweg: overzicht van de CMA- en CAA-meldingen uit de omgeving van het plangebied (voor de ligging wordt verwezen naar Figuur 4).

Nummer	RD	Omschrijving	Datering
CMA			
10144/10 H-023	174,280/561,071	bebouwd terprestant	late Middeleeuwen: 1050-1500nC
10147/10 H-026	173,419/560,533	oude centrum van Sneek; bewoning vanaf de 10e/11e eeuw	vanaf late Middeleeuwen: vanaf 1050nC
CAA			
9974	174,050/560,770	brug	late Middeleeuwen B: 1250-1500nC
10010	174,500/560,950	bewoningssporen met brandlaag, scherven aardewerk, mestlagen, ijzeren bijl en spinklosjes	midden Romeinse tijd: 70-270nC
39679	173,700/560,780	fundering van kleine toren die deel uitmaakte van Ooster-Buitenpoort	late Middeleeuwen B - Nieuwe tijd B: 1250-1850nC
39680	173,500/560,500	houten huizen, waterput en kogelpot-aardewerk	late Middeleeuwen: 1050-1500nC
39681	173,530/560,500	Jacobakan met 176 zilveren munten	late Middeleeuwen B: 1250-1500nC
39682	173,890/560,590	6 scherven aardewerk	late ijzertijd-Romeinse tijd: 250vC-450nC
39685	173,450/560,500	fundament en bouwpuin	late Middeleeuwen: 1050-1500nC
39690	174,050/560,770	3 zandstenen toogstenen versierd met leeuwenkoppen	late Middeleeuwen: 1050-1500nC
39691	174,250/560,950	2 stenen speelschijfjes	vanaf late Middeleeuwen: 1050nC
39721	174,580/560,240	misbaksels van dakpannen	Nieuwe tijd A: 1500-1650nC
238606	173,900/560,200	1 houten landbouwgereedschap, puin	onbekend
238625	174,500/560,950	opgraving: 1 afvalkuil, Terra nigra-aardewerk, Streepband-aardewerk, Terra sigillata aardewerk, 167 botten (van rund, paard, schaap/geit, hond), 1 benen spinklosje, 1 benen dobbelsteen, hutteleem, slijpstenen, houtskool, zaden/pitten; scherven kogelpot-aardewerk, 1 hoefijzer	Romeinse tijd: 12vC-450nC late Middeleeuwen: 1050-1500nC

plangebied nog meer archeologische vondsten gedaan. Ten zuiden van het terrein zijn in een deels volgestorte vaart scherven onbepaald aardewerk gemeld. Deze zijn tezamen met puin en een houten landbouwwerktuig (mogelijk gebruikt om korenmonsters te wegen) in een verstoorde laag aangetroffen. CAA-nummer 39690 meldt een vondst van drie zandstenen toogstenen die versierd zijn met leeuwenkoppen. Mogelijk is dit versiering van de reeds verdwenen Noorder-poort van Sneek. Hier zijn ook resten van een brug waargenomen [CAA-nummer 9974]. Vlakbij het eerder

genoemde bebouwde terprestant zijn twee stenen speelschijfjes gevonden [CAA-nummer 39691]. De overige CAA-nummers op Figuur 4 zijn beschrijvingen van opgravingen. In 1961 is door het Biologisch Archaeologisch Instituut te Groningen een opgraving uitgevoerd bij de jachthaven [CAA-nummers 10010 en 238625]. Hierbij zijn vondsten uit de Romeinse tijd en de late Middeleeuwen gedaan (voor een overzicht wordt verwezen naar Tabel 2). CAA-nummer 39721 beschrijft een kleine opgraving/waarneming uit 1970, waarbij misbaksels van waarschijnlijk 17^e eeuwse dakpannen zijn aangetroffen.

Figuur 5: Details uit de historische atlasen van het plangebied Sneek, Oppenhuizerweg. Links de Huguenin-atlas met kaarten uit 1819-1829 en rechts de historische atlas uit 1926-1934 met een kaart uit 1932. De ligging van het plangebied is met een blauwe pijl aangegeven.

Historische Geografie

Op Figuur 5 zijn twee details uit historische atlasen opgenomen uit de 19^e eeuw. In het begin van de 19^e eeuw is het plangebied nog grotendeels onbebouwd. In het noorden ligt een boerderij en tegen de vaart aan een houten molen. Op de latere kaart rechts is te zien dat er veel huizen binnen het onderzoeksgebied zijn gebouwd. Deze zijn gesloopt en sinds circa 1975 staat er een groot fabrieksgebouw op het terrein.

Archeologisch Verwachtingsmodel

Plangebied Oppenhuizerweg bevindt zich net buiten de historische kern van Sneek. De meeste vondstmeldingen uit de directe omgeving betreffen laat-middeleeuwse vondsten. Tevens zijn er scherven uit de Romeinse tijd gevonden. Zes van deze scherven zijn binnen het plangebied, tijdens het verbreden van de vaart, aangetroffen. Middeleeuws materiaal zal zich in de bovenste lagen bevinden. De top van het pleistocene zand zit hier volgens ARCHIS tussen 0 en 4 meter beneden het NAP. Indien zich hier een

podzolgrond heeft gevormd, is het droog genoeg geweest voor prehistorische, menselijke activiteiten. Eveneens moet er rekening worden gehouden met de aanwezigheid van veenterpen. Gezien de dichtheid van vroegere en huidige bebouwing binnen het plangebied moet rekening worden gehouden met een grotendeels verstoord bodemprofiel, eventueel met resten van onderkeldering. Het is eveneens bekend dat er een grondsanering binnen het terrein is uitgevoerd.

3.2 Veldonderzoek

Bodem

De boringen die binnen het plangebied Oppenhuizerweg te Sneek zijn gezet, laten een verstoorde bodem zien. In het zuidelijke deel van het terrein zijn vier boringen geplaatst. Boring 1 is door een betonplaat gezet. Hieronder was geelgrijs opgebracht zand aanwezig. Rond 70 cm onder het oppervlak werd weerstand ondervonden. Onder het asfalt van boorlocaties 2 en 3 is een laag puin aanwezig met fragmenten recent baksteen, gevolgd door opgebracht zand. Boring 2 moest wegens weerstand worden gestaakt op een diepte van 110 cm. De weerstand klonk net als op de eerste boorlocatie als steen of beton, in het veld geïnterpreteerd als een onderkeldering van de vroegere huizen die hier hebben gestaan. Op de derde boorlocatie werd het opgebrachte zand gevolgd door een donker blauwgrijze zandige kleilaag met veel recent puin en recente witte tegelresten. Op 73 cm diepte werd een baksteen aangeboord, ofwel een groot stuk puin of een deel van een fundering. De boring werd op 80 cm diepte gestaakt. Boring 4 is langs de Oppenhuizerweg geplaatst, net als boring 9. Beide boringen lieten onder de bestrating een laag opgebracht zand zien. Boring 9 bevat onder het zand een puinlaag met recent materiaal. Beide boringen moesten worden afgebroken wegens de aanwezigheid van harde laag, hoogstwaarschijnlijk beton.

Op het noordelijke deel zijn eveneens vier boringen geplaatst (boornummers 5 tot en met 8). Boringen 5 en 6 bevatten onder het asfalt een zandlaag met baksteenresten en weerstand rond 75-80 cm diepte. Boring 7 liet tot 90 cm diepte verstoorde lagen zien, onder andere zand met kleibrokken. Daaronder leek de bodem gaaf: een blauwzwarte licht zandige klei met op 105 cm diepte een ongeveer 10 cm dunne veenlaag. Rond 140 cm onder het maaiveld werd echter weerstand ondervonden. Mogelijk heeft ook dit met onderkeldering te maken. Boring 8 is de enige boring die tot grotere diepte kon worden doorgezet. De bodem op deze boorlocatie is tot ongeveer een meter diepte verstoord. Hieronder bevindt zich natuurlijke lagen licht zandige klei met tussen 160 en 215 cm diepte zandbandjes. Ongeveer 215 cm onder het maaiveld begint een veenlaag, die in ieder geval tot 3 meter onder het maaiveld aanwezig is.

Archeologie

Vanwege de bestrating en bebouwing was het niet mogelijk een veldkartering aan het oppervlak uit te voeren. De boringen laten een sterk verstoorde bodem zien waarin alleen recent materiaal als puin, baksteen, cementresten, witte tegels en beton is aangetroffen. In boringen 7 en 8 zijn in de verstoorde laag met puin en baksteen twee scherven roodbruin geglazuurd aardewerk gevonden. Het aardewerk is subrecent.

Het pleistoceen zand, dat zich hier volgens ARCHIS tussen 4 en 0 meter onder het NAP moet bevinden, is in de boringen niet aangetroffen en zal op meer dan drie meter onder het NAP liggen, zie boring 8.

4. Conclusies en advies

Het plangebied aan de Oppenhuizerweg bevindt zich buiten de historische kern van Sneek. Ter hoogte van het onderzochte terrein is in het verleden een vondst gemeld van zes scherven aardewerk die tijdens het verbreden van de Houkesloot zijn gevonden. De scherven dateren uit de periode ijzertijd-Romeinse tijd. Op historische kaarten is te zien na het begin van de 19^e eeuw het terrein was volgebouwd met woningen (zie Figuur 5). Deze zijn in een later stadium gesloopt en momenteel is het perceel grotendeels bebouwd met een fabriek. De bodem in het plangebied is hier sterk door verstoord. Acht van de negen boringen konden niet diep worden doorgezet vanwege grote weerstand. Ter hoogte van boring 3 is in een puinlaag veel recent baksteen aangetroffen, mogelijk een fundering. In boringen 1, 2, 4 tot en met 6 en 9 is weerstand ondervonden rond 70 cm diepte. Deze weerstand is wegens de klank geïnterpreteerd als resten van betonnen/stenen onderkeldering.

Voorafgaand aan het veldwerk is een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. Er zijn geen archeologische grondsporen of indicatoren aangetroffen, anders dan recent puin, baksteen en twee roodgeglazuurde scherven in een verstoorde puinlaag. Oudere grondsporen zijn mogelijk wegens de sterk verstoorde bodem niet waargenomen. De kans op vondsten blijkt zeer klein te zijn, omdat het gebied sinds het begin van de 19^e eeuw voor het overgrote deel bebouwd is (geweest).

Advies

Op basis van de bovenstaande resultaten concluderen wij dat de kans op onverstoorde archeologische grondsporen in het plangebied Oppenhuizerweg te Sneek zeer klein is. De bodem binnen het plangebied is sterk verstoord. Tijdens het veldwerk zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, alleen recent materiaal en twee subrecente scherven aardewerk in een verstoorde laag. Beschermende en/of beperkende maatregelen zijn dan ook niet wetenschappelijk te verdedigen. Archeologisch vervolgonderzoek is niet nodig.

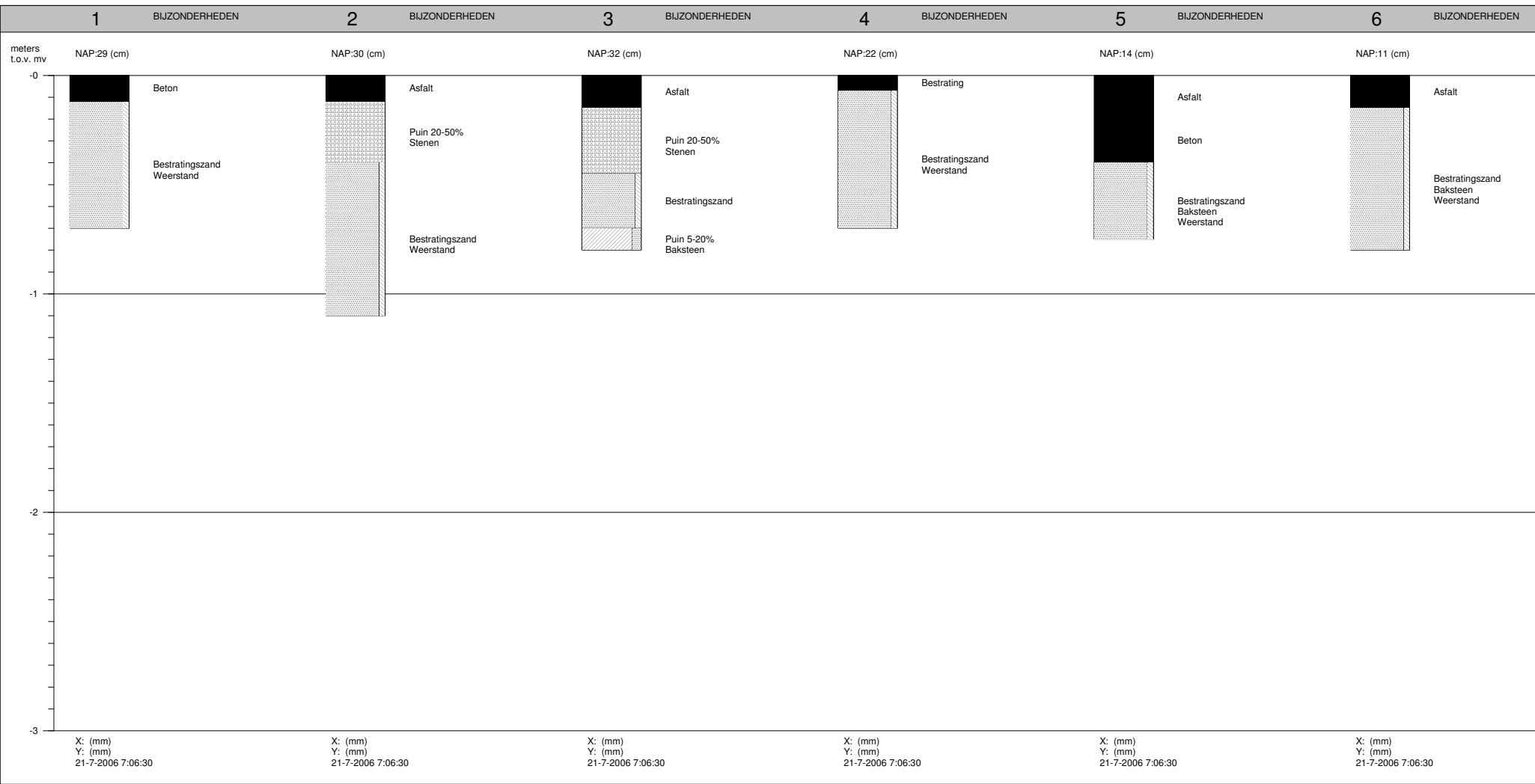
Wij wijzen er op dat indien er op het terrein archeologische vondsten worden gedaan, deze volgens de Monumentenwet 1988, artikel 47, gemeld moeten worden bij de gemeente Sneek.

Zuidhorn, 24 juli 2006

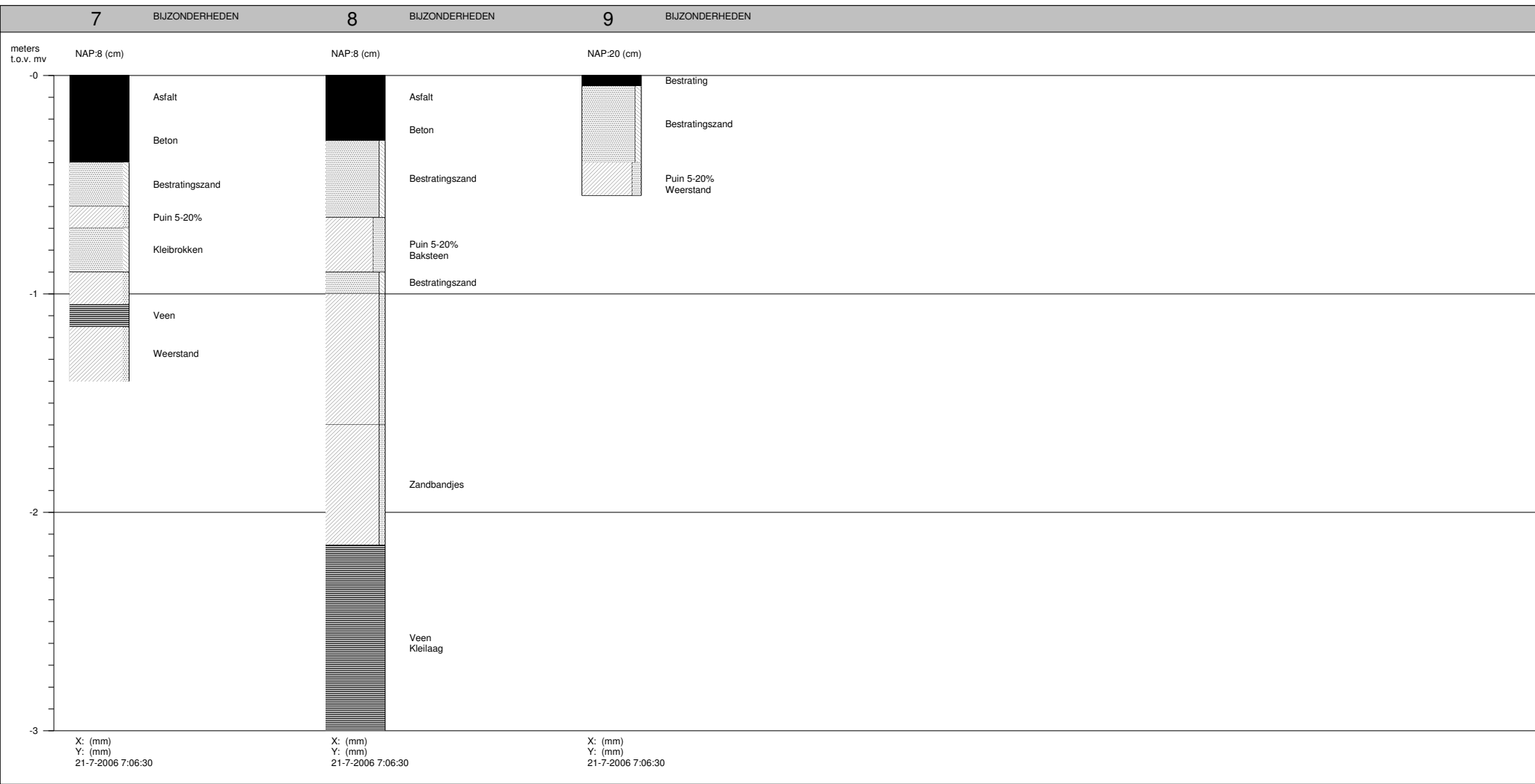
drs. C. Tulp
(senior archeoloog)

Appendix

Sneek, Oppenhuizerweg (Fr.)
boorprofielen en bodembeschrijving volgens NEN5104

Opdrachtgever	: Geofox Lexmond
Projectnaam	: Sneek
Projectlocatie	: Oppenhuizerweg
Projectnummer	: 2006-07/07
Analyse parameter	:
BOORPROFIELEN	
<small>Getekend volgens: NEN5104</small>	
Datum: 27-7-2006	Bijlage:
Blad: 1	Van: 2

Opdrachtgever : Geofox Lexmond			
Projectnaam : Sneek			
Projectlocatie : Oppenhuizerweg			
Projectnummer : 2006-07/07			
Analyse parameter :			
BOORPROFIELEN			
Getekend volgens: NEN5104			
Datum: 27-7-2006	Bijlage:	Blad: 2	Van: 2

TABEL OVERZICHT VELDWAARNEMINGEN

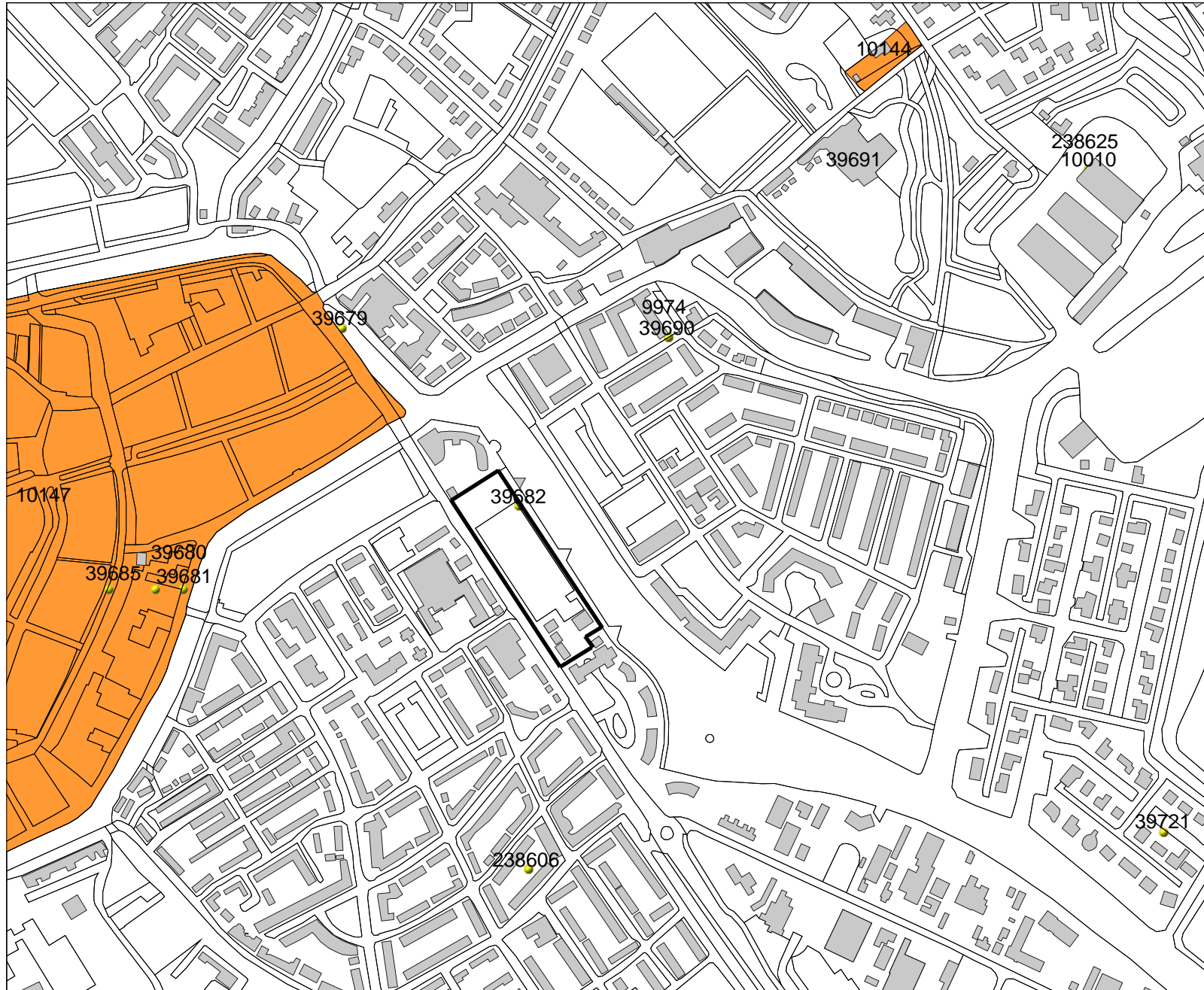
Opdrachtgever : Geofox Lexmond
Projectnaam : Sneek
Projectnummer : 2006-07/07
Projectlocatie : Oppenhuizerweg

Meetpunt	Traject (cm-mv)	Grondsoort	Kleur	Bijzonderheden(mate) Geur(sterkte)
1 Boring	0 - 12	Beton		Beton
	12 - 70	ZAND matig fijn , zwak siltig,		Bestratingszand Weerstand
2 Boring	0 - 12			Asfalt
	12 - 40	Puin		Puin 20-50% Stenen
	40 - 110	ZAND matig fijn , zwak siltig,		Weerstand Bestratingszand
3 Boring	0 - 15			Asfalt
	15 - 45	Puin		Puin 20-50% Stenen
	45 - 70	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bestratingszand
	70 - 80	KLEI, matig zandig		Baksteen Puin 5-20%
4 Boring	0 - 7	Baksteen		Bestrating
	7 - 70	ZAND matig fijn , zwak siltig,		Weerstand Bestratingszand
5 Boring	0 - 20			Asfalt
	20 - 40	Beton		Beton
	40 - 75	ZAND matig fijn , zwak siltig,		Weerstand Baksteen Bestratingszand
6 Boring	0 - 15			Asfalt
	15 - 80	ZAND matig fijn , zwak siltig,		Bestratingszand Baksteen Weerstand
7 Boring	0 - 20			Asfalt
	20 - 40	Beton		Beton
	40 - 60	ZAND matig fijn , zwak siltig,		Bestratingszand
	60 - 70	KLEI, zwak zandig	5Y4/1 grijs	Puin 5-20%
	70 - 90	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y4/1 grijs	Kleibrokken
	90 - 105	KLEI, zwak zandig	10G4/1 dgrijs	
	105 - 115	VEEN	7.5YR1.7/1 zwart	Veen
115 - 140	KLEI, zwak zandig	10G4/1 dgrijs	Weerstand	
8 Boring	0 - 20			Asfalt
	20 - 30	Beton		Beton
	30 - 65	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y4/1 grijs	Bestratingszand
	65 - 90	KLEI, sterk zandig		Baksteen Puin 5-20%
	90 - 100	ZAND matig fijn , zwak siltig,		Bestratingszand
	100 - 160	KLEI, zwak zandig	10G4/1 dgrijs	
	160 - 215	KLEI, zwak zandig	5G4/1 dgrijs	Zandbandjes
215 - 300	VEEN	7.5YR1.7/1 zwart	Kleilaag Veen	
9 Boring	0 - 5	Baksteen		Bestrating
	5 - 40	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bestratingszand
	40 - 55	KLEI, matig zandig		Puin 5-20% Weerstand

Sneek, Oppenhuizerweg

Figuur 4: Bekende archeologische waarden.

174637 / 561129

Legenda

- HUIZEN
 - TOP10 ((c)TDN)
 - VONDSTMELDINGEN
 - WAARNEMINGEN
- MONUMENTEN**
- archeologische betekenis
 - archeologische waarde
 - hoge archeologische waarde
 - zeer hoge archeologische waarde
 - zeer hoge arch waarde, beschermd

0 100 m

ROB
ArchisII

173341 / 560069

Zernikelaan 8
9351 VA LEEK
Postbus 136
9350 AC LEEK
T (0594) 55 24 20
F (0594) 55 24 99
E info@mug.nl
I www.mug.nl